

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De perseuerantia. Pars VIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46132)

bit in deiectione. Stabilitas etiam quædam imago est æternitatis. Ipsa ponit hominem quasi in statu angelico. 2. Reg. 14. Sic et Dominus meus rex sicut angelus Dei, ut nec benedictione nec maledictione moueatur. Item notandum quod sex videntur facere ad instabilitatem. ¶ Primum est stulticia. Eccl. 27. Stulticia ut luna mutatur. Seneca in epist. Quid est sapientia? Semper velle atque nolle. Nō potest cuiquam semper idem piacere et rectum. Nesciunt homines quid velint: variatur quotidie iudiciū, ac plerisque agitur vita per lusum. Idē: Quid colluctatur animo nostro, nec permittit nos quicquā velle? Nihil liberumolumus, nihil semper. Stulticia est, cui nihil cōstat, nihil diu placet. ¶ Secundū est peccatū. Gen. 4. dictū est Cain post homicidium Vagus & profugus eris super terrā. In codē: Ecce eiicis me hodie à facie tua, & ero vagus & profugus in terra. Esa. 57. Corinpij quasi mare feruens, quod quiescere non potest. Thren. Ierusalem peccauit Ierusalē: propterea instabilis facta est. Iob 11. iniquitatem quæ est in manu tua abstuleris à te, tunc latere poteris faciem tuam absque macula, & eris stabilis. In Psal. 138. dabis in æternum fluctuationem iusto. ¶ Tertium est impatientia. Boët. in li. Consolationum: Quis est ille tam felix, qui non dederit impatientiæ manus, statum suum mutare non optat. Quartum defectus timoris. Timor animum stabilem reddit, sicut lapides superpositi asseribus eos custodiunt ne à vento moueantur, vel sicut anchora nauem stare facit. Eccl. 25. Timor Domini super omnia se superposuit. Greg. Anchora mentis pōlatur timoris. ¶ Quintum est defectus dilectionis boni. Amor boni animum stabilem reddit, sicut radix profunda arborē. Eccl. 4. Qui implantatus est, abundabit nequitia. Senec. Non vagatur quod fixum atque fundatum est. ¶ Sextū est duplicitas animi. Iac. 1. Vir duplex animo, inconstans est in omnibus viis suis. Vir duplex est animo, qui vult hic gaudere cum mundo, & in futuro cum Domino. Hier. Deceptus es charissime, si & hic vis gaudere cum seculo, & postea regnare cum Christo. Et notandum quod homo instabilis, quasi lunaticus est. Matt. 17. Domino miserere filio meo, quia lunaticus est. Et est similis homini erranti, quandoque vadit huc, quandoque illuc. Cano. 1. Iuda: Sydera errantia quibus caligo tenebrarum reseruata est in æternum. Secundum glo. Sydera errantia, sunt apostatæ.

De perseverantia.

PARS VIII.

Breviter hic agitur de perseverantia, quia aliqua de ea dicitur in tractatu de acedia, ca. de vitio Imperseuerantiæ, & in

tate post Constantiam. Est enim Perseuerantia, permanens, sicut &
 constantia: unde comunicat cum constantia. Sed in hoc differt: quia constantia est permanens in proposito: perseuerantia vero permanens in bono, siue continuatio boni. Constantia cauet leuem transitum a proposito vno in aliud: perseuerantia vero cauet discontinuationem vel imperfectionem seu defectum debiti finis. Et describitur sic perseuerantia magistraliter: Perseuerantia est permanens in bono, diuturna vel finalis. Tull. vero in 1. Rhetoric. sic eam describit: Perseuerantia est in ratione bene considerata, stabilis & perpetua mansio. Et notandum quod est perseuerantia generalis & specialis. Generalis attenditur in continuatione boni, & circumscribit omnem virtutem. Specialis vero attenditur circa terribilia & difficilia, ad sustinendum quae laedant naturam, quae perterritae ad fortitudinem, ad quam monemur Hebraeorum. 12. In disciplina vero, inquit, perseuerate. Item notandum, quod quedam est perseuerantia finalis, quedam est non finalis. Non finalis est, quando aliquis longo tempore perseuerat in bono, tamen postea cadit per mortale. Finalis vero perseuerantia dupliciter dicitur. Vel finalis proposito, vel finalis actu. Finalis vero proposito fit finalis actu, in his quae permanent in bono. De perseuerantia finalis actu, dicit Augustinus quod multi eam habere possunt, nullas amittere: incipit enim esse finalis actu in termino vitae. Et notandum quod perseuerantia regulariter datur homini per bona merita. Unde glossa super illud Psal. Retribuet mihi secundum iustitiam meam, dicit, Pro fide, & spe, & aliis bonis operibus reddet Deus perseuerantiam. Ideo autem dictum est regulariter: quia virtutes communiter primo dantur in aliqua quantitate, secundo per bona opera merentur augeri, tandem perfici: tamen alicui, ut Christo, datae sunt virtutes in statu perfectionis, quae neque augentur nec intenduntur. ¶ Ad commendationem perseuerantiae, Primo valere potest frequens admonitio quam scriptura facit ad perseuerandum. Iud. 18. Nolite negligere, nolite cessare. 1. Cor. 7. Vnusquisque sicut vocauit Deus, ita ambulet. In eodem Vnusquisque in qua vocatione vocatus est, in ea permaneat. Eiusdem. Sic currite ut comprehendatis. Gal. 5. Stare, & nolite iugo iterum seruitutis contineri. 1. Io. 2. Vnctionem quam accepistis a Deo, maneat in vobis. Apocal. 2. Id quod habetis, tenere donec veniam. ¶ Secundo promissio quae fit perseuerantibus. Apocal. 2. Esto fidelis usque ad mortem, & dabo tibi coronam vitae. Roma. 2. Vide in te bonitatem Dei, si perseueraueris in bonitate. Math. 10. & 24. Qui perseuerauerit usque in finem, saluus erit.

Bern.

Bernard. in epistolis: Scias diabolum soli semper perseverantia insidiari, quam solam virtutum novit coronari. Idem in eodem. Studete perseverantia, quae sola coronatur. ¶ Tertia comminatio quae fit non perseverantibus, scilicet ablatio coronae. Apoc. Tene quod habes, & nemo accipiat coronam tuam. ¶ Quarto exempla. Primo exempla Dei. Genes. 2. Complevit Deus die primo opus suum quod fecerat. Deuteron. 33. Dei perfecta sunt opera. Secundo exemplum Christi hominis. Ioan. 17. Opus consummavi, quod dedisti mihi ut faciam. Tertio exempla sanctorum. Iob 27. Iustificationem meam quam cepi tenere, non deferam. 2. Timo. 4. Bonum certamen certavi, cursum consummavi. Act. 20. Non facio animam meam pretiosiores quam modum modo consummum cursum meum. ¶ Quinto commendabilis est perseverantia à suo effectu multiplici. Primus est quod à Deo impetrat quod vult. Lucę 11. Si perseveraverit peccator, et si non dabit ei eod quod amicus eius sit: propter improbitatem tamen eius surget, & dabit ei quod quod habet necessarios. Eiusdem 17. de iudice iniquo, qui licet Deum non timeat, nec homines reuereretur: tamen fecit quod vidua voluit propter eius improbitatem. Mat. 16. Misereor turbae, quia iam duo perseverat mecum. Gre. Quæsit Maria Magdalena puerum, & minime inuenit: perseveravit ut quæreret, unde contigit inueniret. Idem: Sic quippe quod poposcerat obtinere Anna parvulum, quia se post lachrymas in eodem mentis rigore servavit. Tobia 3. Sara in oratione persistens, & cum lachrymis Deum deprecans, exaudita est. Et Apostoli perseverantes in oratione Spiritum sanctum acceperunt. Act. 1. Hi omnes erant unanimiter in oratione perseverantes &c. ¶ Secundus est, quod perseverantia bona acquisita custodit, sicut imperseverantia destruit. Proverb. 19. Qui mollis est & dissolutus, frater est operum dissipantis. August. Perseverantia magnum donum Dei est, quod dona cetera conservantur. ¶ Tertius est, quod difficilia & aspera, facilia & suavia facit. Bernard. in epistolis: Subito procedit de umbra ad solē, de otio ad laborē, graue cernitur omne quod incipit: sed postquam ab his dissuescere, & ad illa se paulatim assuescere coeperit, usus tollit difficultatem, inuenitque facile esse quod impossibile ante putavit. ¶ Quartus est, quod nihil imperfectum relinquit. Senec. Non despero iam durato: nihil est quod non impugnet pertinax opera ei intenta ac diligens cura. Videmus debiles mulieres senilis ætatis, perseverando peregrinationes longas perficere. Item videmus nauigram conueniens

operando, ex modica nuce additione imperceptibili magnam ardorem efficere: & aquã quã adeò mollis est, lapidem adeò durum perseverãti percussione excauare. ¶ Quintus est, quòd perseverãtia virtutem operanti ministrat. Sen. Perseuerandũ est, & assiduo labore robur addendum est. ¶ Sextus, quòd meretur apprehendere præmium. 1. ad Cor. 9. Vnus accipit brauium, scilicet perseverans. Bern. Perseuerantia est singularis filia summi regis, virtutum finis & consummatio. Chry. Tolle perseverantiam, nec obsequium mercedẽ habet, nec beneficiũ gratias, nec laudem fortitudo. Deniq; non qui inceperit, sed qui perseverauerit, saluus erit. Idẽ: Incipere multorum est, finire paucorum: semper in principio delectatio est, in fine probatio. Idẽ: Afluere multum in initio seruẽres esse, in fine remitti & dissolui: quã utilitas est seminum florentiũ, & postea tabescentium? Greg. in Moral. In casum bonum agitur, si ante terminũ vitæ deseratur: quia etiã frustra velociter currit qui priusquam ad metas veniat desit. & sup illud Matt. 10. Qui perseverauerit &c. dicit gl. Nõ cepisse vel fecisse, virtutis est: sed perficere. Vnde cauda hostiæ dicitur offerri Leui. 3. Ornatus virtutũ, est vestis vsq; ad talos, si perseverantia fuerit. Sine ea vestis est inhonestẽ decurrata. Vltimũ dies perseverantis plus videtur ei valere, quã quicunque præcesserit. Si enim illa die defecisset, præcedentia perdidisset.

De Magnanimitate. PARS IX.

Magnanimitas quãdoq; sumitur pro fortitudine. Et attenditur non solũ in aggrediendo terribilia, sed etiam in sustinendo. Et pertinet ad eam nõ solum aggressio arduorum, sed etiam processus & consummatio eorum. Senec. in lib. de quatuor virtutibus: Magnanimitas, quã & fortitudo dicitur, si insit animo tuo, cum magna fiducia viues. Quandoque magnanimitas dicitur terribilium spontanea & rationabilis aggressio: sic accipitur à Macrobio. ¶ Itẽ notandũ quòd homo magnanimus terribilia seu difficilia aggreditur propter cõmunem utilitatẽ, vel propter honestatem, non propter cupiditatẽ vel glorię vanitatẽ: nõ enim decet vt cupiditate vincatur, qui metu nõ frãgitur. Tullius: Nihil tã angusti animi est, tãmq; parui, quã amare diuitias. Macrobius. Virtutis fructũ sapiens in conscientia ponit, minus perfectus in gloria. Item ad magnanimum pertinet cauere non solum timiditatẽ, sed etiam temeritatẽ. Non enim debet homo absque causa offerre se periculis. In adeundis periculis imitari debemus medicorum consuetudinem. Illi enim leuiter agrotantes leuiter curant: grauioribus autem morbis ancipites